

השתלמות מוכרת בהדרכה קלינית

מבנה ותיאור התכנית לשנת 2020

מבוא:

תכנית השתלמות מוכרת בהדרכה קלינית תקנה ללומדים מיומנויות הדרכה פרטנית וקבוצתית לצד מיומנויות אימון והובלת שינוי. במסגרת תכנית הלימודים יידרשו המשתלמים ליישם מיומנויות אלה בקרב קבוצת לומדים בתוכניות לימוד בסיעוד והדרכת אחיות. התוכנית מלווה בתהליכי בקרה ומשוב על יישום הנלמד. בסיום ההשתלמות המוכרת בהדרכה קלינית ולאחר עמידה בדרישות התכנית המחייבת ייגש הלומד למבחן רישוי ממשלתי.

הגדרות:

מדריך קליני – אחות מוסמכות שקיבלה מינוי לתפקיד הדרכת לומדים בהתאם לקריטריונים של מדריך קליני מורשה

לומד – סטודנט לסיעוד, אחות במסגרת השתלמות מוכרת בסיעוד, אחות חדשה, אחות במסגרת תכניות הדרכה והכשרה מוסדית.

תפקיד המדריך הקליני

המדריך הקליני אחראי לפיתוח הידע והמיומנויות הקליניות של הלומד בהתאם למטרות שנקבעו בתוכנית ההכשרה עבור ההתנסות הקלינית שבאחריות המדריך. בתום תקופת ההדרכה באחריותו של המדריך להעריך את הישגי הלומד על פי הקריטריונים שנקבעו ע"י מוסד הכשרה או גורם אחר שהזמין את ההדרכה. המדריך הקליני ישתמש במיומנויות הדרכה ואימון בהדרכת מטופלים, יפגין מנהיגות וייקח חלק פעיל כשותף בהובלת תהליכי שינוי במקום עבודתו.

סמכות המדריך הקליני

- בנייה ויישום תכנית ההתנסות בהתאם לדרישות תכנית הלימודים ו/או המוסד מזמין ההדרכה, בהתאם לשלב הלימוד ומעמדו המקצועי של הלומד ומאפייני השדה הקליני.
- מתן אישור חתום על ביצוע פעולות מקצועיות ע"י הלומד - משתלם בהכשרה על בסיסית/גנרית, לרבות מיומנויות טיפול.
- הערכת הלומד ואישור עמידתו בדרישות תכנית ההתנסות.

אחריות המדריך הקליני

המדריך הקליני אחראי ל:

- ניהול, תכנון ותאום ההתנסות הקלינית בתחום מוגדר, על פי המטרות שהוצבו עבור הלומד ע"י מוסד הכשרה/מזמין הדרכה.
- הבטחת בטיחות הלומד ובטיחות ואיכות הטיפול, הניתן על ידי הלומד במסגרת ההתנסות.
- מיצוי הפוטנציאל המקצועי של הלומד במסגרת הכשרתו.
- הטמעת עבודה לפי חקיקה ונהלים.
- הפגנת ידע קליני עדכני וכוללני בהתאם לתחום בו הוא מדריך, שליטה במיומנויות טיפול ונהלים רלוונטיים.
- הערכת הלומד במהלך ובסיום ההתנסות הקלינית, לגבי מידת השגת המטרות.
- תקשורת ודיווח בזמן אמת למזמין ההדרכה ולגורמים רלוונטיים בתוך המוסד על אירועים חריגים במהלך ההתנסות.

פעילות המדריך הקליני:

<ul style="list-style-type: none"> • בונה ומציג תכנית הדרכה מובנית על פי המטרות הקליניות המוגדרות בתוכנית ההכשרה. • משתף את השדה הקליני ואת הגורם מזמין ההדרכה בתוכניות אלו. • קובע את לוח הזמנים לקבוצת הלומדים ומתאם את עבודתו בהתאם. • מבצע שינויים נדרשים בתוכנית ההדרכה לפי הצורך 	<p>תכנון וארגון</p>
<ul style="list-style-type: none"> • קובע חוזה הדרכתו יחד עם קבוצת לומדים ופועל למימושו. • מיישם שיטות הדרכה מותאמות לצרכי לומדים שונים, כגון: הדגמה, דיון, משחקי תפקיד, הרצאות. • מפעיל חשיבה קריטית ומנגנוני בקרה בהסתמך על עקרונות העשייה הקלינית. • מכיר צרכים וסגנון למידה של כל לומד בקבוצה. • משתמש בשיטות הערכה שונות ונותן משוב. • מפעיל למידה אקטיבית בקבוצת הלומדים ומשתף בהדרכה אנשי צוות רלוונטיים נוספים. • מדגים מיומנויות חדשות ומאפשר תרגול. • מכוון לפיתוח השקפת עולם מקצועית ייחודית אצל כל לומד. • מכוון לפיתוח יכולת של עבודה כעמית בתוך הצוות הרב מקצועי. • מיישם את מיומנויות ההדרכה בהדרכת מטופלים ומשפחותיהם במסגרת עבודתו 	<p>הוראה והדרכה קלינית</p>
<ul style="list-style-type: none"> • מקנה ללומדים יכולת שימוש מקצועי במושגים ועקרונות קליניים. • מכוון את הלומד ללמידה עצמית. • משתמש בתהליכים רפלקטיביים המלווים למידה. • יוצר ומנצל הזדמנויות ללמידה תוך אחריות למיצוי הפוטנציאל המקצועי של הלומד במסגרת הכשרתו. • מניע ומעודד יוזמה ויצירתיות בקרב הלומדים. 	<p>פיתוח תהליכי למידה אצל הלומדים</p>
<ul style="list-style-type: none"> • מבצע בקרה על איכות ובטיחות הטיפול הניתן על ידי הלומדים. • נותן ומקבל משוב בעיתוי מתאים במהלך ההתנסות ובסיומה. • מבצע הערכה מעצבת פרטנית וקבוצתית במהלך ההתנסות ובסיומה. • מטפח אצל הלומד מנגנונים לבקרה וויסות עצמי. 	<p>בקרה והערכה</p>
<ul style="list-style-type: none"> • מקדם למידה שיתופית ואווירה לימודית בקבוצה. מעודד למידת עמיתים. 	<p>בניית</p>

<ul style="list-style-type: none"> • מזהה ומעריך תהליכי התפתחות הקבוצה. • מתייחס לתפקידים השונים של חברי הקבוצה בהתאם. • משתמש בקבוצה כאמצעי להעצמת היחידים בה. • מזהה קונפליקטים ופועל לפתרונם. • מבנה תהליכים יעילים בקבוצה. 	<p>תהליך קבוצתי</p>
<ul style="list-style-type: none"> • מתווכ ומגשר בין הלומדים לאנשי הצוות הרב מקצועי בשדה הקליני. • מתאם תהליכי הדרכה עם מסגרות טיפול שונות. • משתף את אנשי הצוות המתאימים בשדה הקליני בהוראת והדרכת הלומדים. • מזהה גורמים המקדמים והמעכבים את ההדרכה בשדה הקליני ופועל בהתאם למיצוי ההדרכה. 	<p>קשרי גומלין</p>
<ul style="list-style-type: none"> • מדריך לעבודה בסביבה של מדדי איכות ועקרונות של בטיחות. • מטמיע עבודה לפי חקיקה ונהלים. • משתמש בתחקיר כאסטרטגיה לקבלת החלטות וקידום בטיחות במצבים של טעות וכמעט טעות. • מטפל באירועים בסיכון על פי נוהלי המוסד. 	<p>ניהול סיכונים</p>
<ul style="list-style-type: none"> • מזהה קשיים רגשיים של הלומדים ומסייע בהתמודדות עמם. • מנתח אירועים קריטיים, תוך מתן משוב יעיל קוגניטיבי ורגשי לצרכי הלומד. • מנתח אינטראקציות שהיו בהם קונפליקטים ואת דרכי ההתמודדות של הסטודנטים. • מציע דרכים לטיפול יעיל בקונפליקטים. • משקף הצלחות ומעודד למידה מהצלחות. 	<p>ליווי הלומדים בהתמודדות האישית במהלך ההתנסות</p>
<ul style="list-style-type: none"> • מהווה דיגום- מודלינג (MODELING) מקצועי עבור הלומדים והעמיתים. • מגביר מוטיבציה ומניע ללמידה. • מניע להובלת שינוי בשדה הקליני. • מנחה את הלומדים בהתמודדות האישית עם קשיים ואתגרים. • לוקח חלק פעיל כשותף בקבלת החלטות בשדה הקליני. 	<p>מנהיגות והובלת שינוי</p>

דרישות קדם לקבלה:

- ניסיון מקצועי של שנה לפחות כאח/ות מוסמך/ת (נכון למועד תחילת הלימודים)
- מילוי נספח לטופס הרשמה (נספחים) – המלצות ממונים

תיאור כללי של תכנית ההשתלמות:

תכנית עיונית – 176 שעות
התנסות קלינית – 124 שעות
סה"כ – 300 שעות

במסגרת התכנית יעשה שימוש בשיטות הוראה שונות ומגוונות כגון: הוראה פרונטלית, תרגולים סדנאות, רפלקציה, סימולציה והתנסות אישית.

על הלומד לעמוד בהצלחה במטלות המוגדרות בתכנית הלימודים העיונית והקלינית כמפורט בהמשך.

הסמכה להדרכה (קבלת תעודת מדריך קליני מורשה):

בסיום התכנית תתקיים בחינת רישום ממשלתית. במסגרת הבחינה הלומד ידגים הבנה של תכנים עיוניים שנלמדו בקורס.

תכנית הלימודים 2020

יחידות לימוד*	שעות לימוד	שם הקורס
0.5	8	מבוא: מודלים בהדרכה קלינית
1.5	20	מיומנויות תוך ובין אישיות
0.5	8	הדרכה בקבוצה
0.5	8	התמודדות עם התנהגויות לא הולמות בסביבת ההדרכה
1	16	תהליכי למידה
2	28	שיטות הוראה והדרכה
1	16	בניית תכנית הדרכה
2	24	חשיבה קריטית וקבלת החלטות קליניות
0.5	8	שמירה על בטיחות הטיפול וניהול סיכונים במסגרת ההדרכה
1	16	משוב והערכה
0.5	8	המעמד החוקי של המדריך והלומד
0.5	8	היבטים אתיים ומוסריים בהדרכה
0.5	8	יצירתיות, מצוינות וחדשנות בהדרכה
12.5	176	סה"כ תכנית עיוניות
	124	סה"כ התנסות קלינית
	300	סה"כ כללי

*יחידת לימוד שווה 14 שעות לימוד

תוכנית עיונית: 176 שעות

1. מבוא: מודלים בהדרכה קלינית (8 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בעקרונות ההדרכה הקלינית, ובמאפייני חינוך מבוגרים (האנדרגוגיה).

ביבליוגרפיה:

- א. פוקס א. (2002). על מדרכים מודרכים והדרכה. צ'ריקובר מוציאים לאור. פרק ד', גישות להדרכה- עמודים 73 - 90.
- ב. אבירם, א. (2006). הדרכה- טיפוח מיומנויות וכישורים לשיפור ביצועים. הוצאת ידיעות אחרונות, עמודים 9-19.

2. מיומנויות תוך ובין אישיות (20 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בסוגיות בתקשורת מדריך - מודרך וכלים להתמודדות בסביבת הדרכה מורכבת.

ביבליוגרפיה:

- א. מילר, ו.ר., רולניק, ס. (2009). הגישה המוטיבציונית, הגברת מוטיבציה לשינוי. כפר ביאליק: הוצאת "אח" בע"מ.
- ב. רוזנברג, מ. (2009). תקשורת לא אלימה - תקשורת מקרבת - שפה לחיים. ר"ג: הוצאת פוקוס.

תכני הקורס:

- מיומנויות תוך ובין אישיות:

- ✓ קבלה והכלה
- ✓ הקשבה
- ✓ אמפטיה
- ✓ ליווי והנחיה
- ✓ שאילת שאלות
- ✓ מתן וקבלת משוב
- ✓ רפלקציה

- הנעת לומדים לפי גישת "המודל המוטיבציוני"

- טיפול בהתנגדויות בהדרכה וניהול קונפליקטים (מודרכים ומטופלים)

- ניהול שיחות אישיות עם הלומדים בסיטואציות מייצגות בתהליך ההדרכה:

- ✓ היכרות
- ✓ חוזה לימודי
- ✓ שיחת משוב והערכה
- ✓ שיחה עם לומד "מאתגר"

3. הדרכה בקבוצה (8 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בהבנת התהליך הקבוצתי כבסיס לניהול קבוצת מודרכים, בגורמים המעודדים למידה בקבוצה (למידה שיתופית) ובהתמודדות עם גורמים המעכבים למידה בקבוצה.

ביבליוגרפיה:

- א. אורט, מ., זילברמן, מ. (2011). **מיומנויות הנחיה לקבוצות, מדריך למנחה**. ק.ביאליק: אח. פרק א – בניית מפגשים – ארגון וניהול מפגשים קבוצתיים, ע"מ 11-35.
- ב. אורט, מ., זילברמן, מ. (2011). **מיומנויות הנחיה לקבוצות, מדריך למנחה**. ק.ביאליק: אח רק ב - מיומנויות הנחיה, ע"מ 180-36.

תכני הקורס:

- מאפיינים של קבוצת לומדים
- שלבים בהתפתחות הקבוצה בתקופת ההתנסות
- תפקידים בקבוצה
- גורמים מקדמים ומעכבים בהדרכת הקבוצה

4. התמודדות עם התנהגויות לא הולמות בסביבת ההדרכה (8 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בהתמודדות עם התנהגויות לא הולמות בסביבת העבודה.

ביבליוגרפיה:

- א. חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998
- ב. חוק למניעת אלימות במוסדות רפואיים, התשע"א-2011

תכני הקורס:

- אלימות מילולית ופיזית
- גזענות, אפליה והדרה
- הטרדה מינית
- בריונות

5. תהליכי למידה (16 שעות):

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בהבנת המרכיבים והדינמיקה של הלמידה ויתרגל תהליכי למידה ברמה רגשית, קוגניטיבית וחברתית.

ביבליוגרפיה:

- א. אבירם, א. (2006). **הדרכה- טיפוח מיומנויות וכישורים לשיפור ביצועים**. הוצאת ידיעות אחרונות, עמודים 20-53.
- ב. אבירם, א. (2006). **הדרכה- טיפוח מיומנויות וכישורים לשיפור ביצועים**. הוצאת ידיעות אחרונות, עמודים 93-129.
- ג. אבירם, א. (2006). **הדרכה- טיפוח מיומנויות וכישורים לשיפור ביצועים**. הוצאת ידיעות אחרונות, עמודים 131-152.

תכני הקורס:

- הבסיס הפסיכולוגי ופיזיולוגי של הלמידה

- סגנונות למידה
- צרכי למידה ייחודיים
- רב תרבותיות בהדרכה, מאפיינים בין דוריים בהדרכה
- הטקסונומיה של בלום
- הדרכה מותאמת שלבי הכשרה וניסיון קליני, על פי התיאוריה של פטרישיה בנר - "מטירון למומחה"

6. שיטות הוראה והדרכה (28 שעות) תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בפיתוח ותרגול שיטות הוראה והדרכה ודרכי התאמתן לצורכי למידה ולמצבי הדרכה משתנים תוך יישום עקרונות בהדרכת מבוגרים.

ביבליוגרפיה:

- א. אבירם, א. (2006). *הדרכה- טיפוח מיומנויות וכישורים לשיפור ביצועים*. הוצאת ידיעות אחרונות, עמודים 153-208.
- ב. שדמי, א., בן-שושן, א., דרך-זהבי, ע., זק"ש, ד., ורועה, ד. (2015). *פרקטיקה מבוססת ראיות במדעי הבריאות והרווחה- תיאוריה ומעשה*. הוצאת פרדס, חיפה. עמודים 17-41.

תכני הקורס:

- דיון קליני
- הפעלת פעילויות למידה
- הצגת נושא (presentation)
- ניתוח מקרה קליני בשיטת (PBL (Problem Based Learning בקבוצת לומדים
- תהליכי חקר
- למידה מקוונת ולמידה מרחוק (E-learning)
- כתיבת תרחיש ובניית סימולציה
- הדגמה המחשה
- גישת (EBN (Evidence-based Nursing ושימוש במאגרי מידע אלקטרוניים

7. בניית תכנית הדרכה (16 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בלימוד מושגים בתכנון תכנית הדרכה על פי עקרונות ובהתאמה לדרישות תכנית הלימודים וואו המוסד מזמין ההדרכה, מאפייני השדה הקליני וצרכי הלומדים.

ביבליוגרפיה:

- א. אבירם, א. (2006). *הדרכה- טיפוח מיומנויות וכישורים לשיפור ביצועים*. הוצאת ידיעות אחרונות, עמודים 55-92.
- ב. אבירם, א. (2006). *הדרכה- טיפוח מיומנויות וכישורים לשיפור ביצועים*. הוצאת ידיעות אחרונות, עמודים 227-257.

תכני הקורס:

- הגדרת מטרות, יעדים ותוצאי הדרכה
- מיפוי צרכי הדרכה
- קביעת תכני הלמידה
- קביעת שלבי הלמידה והתזמון שלהם
- בניית תכנית הדרכה מדידה בהתאם למאפייני השדה הקליני
- הערכה ובקורת התכנית

8. חשיבה קריטית וקבלת החלטות קליניות (24 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בהוראה, הדגמה ותרגול של שלבים בתהליך קבלת ההחלטות קליניות על בסיס חשיבה קריטית וידע רלוונטי.

תכני הקורס:

- חשיבה קריטית ותהליך קבלת החלטות
- הבדלים בתהליך קבלת ההחלטות בין סטודנט, אחות מתחילה ואחות מומחית
- הבנת גורמים האישיים והסביבתיים המשפיעים על התהליך
- יצירת תבניות חשיבה מבוססות מושגים ועקרונות קליניים
- קישור בין גופי ידע מתחומים שונים ואינטגרציה בין ידע תיאורטי למצבים קליניים
- פירוש ופענוח מצבים קליניים, ביצוע תהליכים של אבחנה מבדלת

9. שמירה על בטיחות הטיפול וניהול סיכונים במסגרת ההדרכה (8 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בניהול סיכונים, דרכים למניעת טעויות ובהתמודדות עם טעות \ כמעט טעות בעשייה מקצועית ובמסגרת ההדרכה.

תכני הקורס:

- הדרכה לעבודה מקדמת בטיחות הטיפול
- קבלת החלטות ופעולות במצבים של טעות וכמעט טעות
- הדגמה ותרגול התנהלות במצבי טעות וכמעט טעות
- שימוש בתחקיר כאסטרטגיה לקבלת החלטות וקידום בטיחות

10. משוב והערכה (16 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בפיתוח ותרגול מיומנויות של ציינון/מדידת הישגי הלומד, מתן משוב והכוונה של הלומד במצבי הדרכה שונים בהתאם לדרישות ומטרות ההתנסות הקלינית.

תכני הקורס:

משוב

- היבטים רגשיים במתן וקבלת משוב
- סוגי משוב
- טכניקות ותהליך מתן משוב

הערכה

- סוגי הערכה
- שיטות וכלי הערכה
- אתגרים וקונפליקטים בהערכה

11. המעמד החוקי של המדריך והלומד (8 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק במעמדו החוקי של המדריך הקליני, בהבדל במעמד החוקי בין הדרכת סטודנטים בתכנית גנרית, בהשתלמות מוכרת, והדרכת אחיות

תכני הקורס:

- תיאור התפקיד של מדריך קליני, תחומי אחריות וסמכות
- היבטים משפטיים בהדרכה
- אחריות שלוחית
- האצלה ומשמעותה החוקית

12. היבטים אתיים ומוסריים בהדרכה קלינית (8 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק במעמדו החוקי של המדריך הקליני, בהבדל במעמד החוקי בין הדרכת סטודנטים בתכנית גנרית, בהשתלמות מוכרת, והדרכת אחיות.

ביבליוגרפיה:

- א. לשכת האתיקה - הסתדרות האחיות והאחים בישראל (2018). הקוד האתי לאחיות ולאחים בישראל (עדכון נוסח 1994).
- ב. חוזר מנהל הסיעוד מס' 148/2018 – מדריך קליני מורשה
- ג. אכמון, י., שפיר, ג. ווייל, ג. (2012). מקצועיות אתית בפסיכותרפיה, ירושלים, מאגנס. פרק 2 - מודל שבעת הצעדים בפתרון דילמה אתית.

תכני הקורס:

- הבסיס האתי של העשייה החינוכית של המדריך
- דילמות אתיות בהדרכת סטודנטים- היבטים קליניים (סטודנטים מטפלים במטופלים) והיבטים חינוכיים (בין המדריך לסטודנטים)
- רגישות מוסרית ואקלים אתי
- מקום הרגש בהדרכה קלינית

13. יצירתיות, מצוינות וחדשנות בהדרכה (8 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בהבנת הבסיס לחשיבה יצירתית ויזמות בסיעוד יתרגל יישום של יצירתיות בסיעוד והפעלת הסטודנטים בהתנסות באופן יצירתי.

ביבליוגרפיה:

רובינסון, ק. (2013). לצאת מהקווים- סודות החשיבה היצירתית. הוצאת כתר, עמ-177-149.

תכני הקורס:

- יסודות החשיבה היצירתית
- סקרנות
- דמיון
- גורמים מעכבים חשיבה יצירתית
- אלתור (Improvisation) בסיעוד

התנסות קלינית בהדרכה – סה"כ 124 שעות (100 שעות התנסות + 24 שעות ליווי התנסות)

מטרת ההתנסות:

תרגול מיומנויות הדרכה, הכנת תכנית הדרכה ויישומה ברצף על כל שלביה בקבוצה של שני לומדים לפחות כגון:

- סטודנטים בתוכנית גנרית של לימודי סיעוד
- משתלמים בהשתלמות מוכרת
- עמיתים - קבלת אחות חדשה, הכנסת אחות לאחריות משמרת, אחיות צוות במסגרת תכנית הדרכה ארגונית

התנסות בשדה קליני – 100 שעות:

- ההתנסות תתקיים במחלקה / מערך בה עובד המדריך המתלמד.
- עד 20% משעות ההתנסות ניתן להמיר בתרגול סטודנטים לסיעוד במסגרת סימולציה
- ההתנסות מהווה 50% מהציון בקורס
- ציון עובר בהתנסות 60

ההתנסות הקלינית תתקיים בהנחיה וליווי מדריך קליני מורשה בעל ניסיון של שנתיים לפחות בהדרכה קלינית של קבוצות לומדים בשלבי למידה שונים.

יעדים:

- זיהוי צרכי למידה של המודרכים
- בניית תכנית הדרכה בהתאם לצרכים שזוהו
- שימוש במיומנויות וטכניקות הדרכה שונות
- יישום פעילויות למידה (לרבות ניהול דיון קליני)
- זיהוי ופתרון בעיות וקונפליקטים במהלך ההתנסות הקלינית
- שימוש בשיקוף (רפלקציה) ותהליכים רפלקטיביים לשם למידה
- מתן משוב והערכת הישגי הלומדים במהלך ובסיום ההתנסות
- קבלת משוב מהמנחה ומהלומדים לגבי יישום תכנית ההדרכה
- הערכת הישגי הלומדים במהלך ובסיום ההתנסות
- פיתוח תובנות על תהליכי ההדרכה להקניית דפוסי חשיבה קריטית
- העמקת הידע בתחום של חינוך והכשרת מבוגרים
- פיתוח יכולת הצגה וניתוח אירוע מתוך ההתנסות כמדריך, תוך רפלקציה ומתן משוב להתערבות

ההתנסות תכלול:

- בניית חוזה הדרכה (מדריך-מודרך/ים)
- הדרכה מעשית לביצוע התערבויות
- הדרכה והנחייה במסגרת סימולציה
- הנחיית פעילות לימודית לפיתוח חשיבה קריטית
- מתן משוב והערכה

מטלות ההתנסות:

במהלך ההתנסות יגיש הלומד 2 מטלות אותן הוא בוחר מתוך 7 אפשרויות, לאחר קבלת אישור ממרכזת הקורס על בחירת המטלה. ערך המטלות הינו 20% מהציון בהתנסות הקלינית: 10% - מטלה המוגשת למרכזת הקורס ו - 10% המטלה המוצגת בכיתה. מטלה אחת תוצג בקבוצה במהלך מפגשי הסופרוויזן ומטלה אחת תוגש ישירות למרכזת הקורס.

הצגת מטלה במפגשי הליווי (סופרוויזן):

המטלה שתוצג במסגרת מפגשי הליווי (סופרוויזן--Supervision) - ליווי ההתנסות (24 שעות) שיתקיימו במהלך ההתנסות הקלינית. ההערכה בכיתה תינתן באמצעות עמיתים ומרכזת הקורס וינתן עליהם משוב וציון.

הצגת המטלה יכולה להתבצע באמצעות טכניקות הבאות (ניתן לשלב מספר טכניקות):

- מצגת קצרה של עד 10 שקופיות
- סרטון
- משחק תפקידים בכיתה
- חלוקת דפים לחברי הקבוצה (עד 2 עמודים)
- פוסטר
- משחק
- דיון קבוצתי

מבין המטלות המוצגות בכיתה, מרכזת הקורס תבחר פעילות למידה מצטיינת לקבלת הערכה מיוחדת ממנהל הסיעוד.

ציון על 2 המטלות להגשה:

המטלה שמוגשת בפני קבוצת הלומדים תיבדק על ידי העמיתים + הרכזת (שקלול משותף לציון). המטלה שמוגשת ישירות לרכזת תיבדק על ידי רכזת הקורס. ציון עובר בהתנסות הקלינית הוא תנאי להגשה לבחינת הרישוי הממשלתי בהדרכה קלינית.

רשימת מטלות להגשה במסגרת ההתנסות (יש לבחור 2 מטלות, הנחיות מפורטות נמצאות בנספחים):

1. בניית תכנית הדרכה
2. פיתוח חשיבה קריטית באמצעות בניית תרחיש מדמה מציאות והנחייתו בקבוצת לומדים
3. פיתוח נושא לימוד בטכניקת (Problem Based Learning) PBL והנחייתו
4. ניתוח רפלקטיבי של אירוע הדרכת במהלך ההתנסות (הצלחה, קונפליקט, טעות או כמעט טעות, דילמה אתית)
5. תיאור מקרה של התמודדות עם התנהגויות בלתי הולמות
6. פיתוח שיטות הדרכה יצירתיות וחדשניות
7. פתרון בעיה אתית

מפגשי ליווי - סופרוויזן (supervision) – ליווי להתנסות קלינית בהדרכה בשדה הקליני - 24 שעות:

מטרת מפגשי הליווי במהלך ההתנסות בהדרכה:

- רפלקציה קבוצתית ואישית על תהליכי הלמידה בהתנסות
- למידה מניסיון אישי ומניסיונם של עמיתים
- הצגת תוצרי הלמידה – פעילויות למידה

יעדים:

- הצגת תוצרי למידה

- שיתוף עמיתים
- למידה מהצלחות
- פיתוח חשיבה ביקורתית על תהליכי הלמידה

מהלך מפגשי הסופרוויזן:

עבודה בקבוצות-

- כל לומד מציג במשך זמן מוקצב את תוצר הלמידה שלו בפני הקבוצה.
- הקבוצה מעריכה את ביצועי הלומד יחד עם מרכזת הקורס.
- מתקיימים דיונים קבוצתיים על תהליכי הלמידה בהתנסות הקלינית – יתרונות וחסרונות.
- מועלות הצעות להתמודדות עם קשיים וחסרונות הלמידה בהתנסות תוך שיתוף מניסיון אישי.
- ניתן ציון לשבח על הצלחות בלמידה בהתנסות.

תנאי מעבר להגשה למבחן הממשלתי:

אחוז מהציון הסופי		ציון עובר	מרכיבי הציון
			1. השתתפות חובה
			2. השתתפות פעילה
50%		60	3. למידה מעשית בקורס- קבלת ציון עובר בהתנסות הקלינית
20%		70	4. למידה עיונית בקורס- 4.1 קבלת ציון עובר במטלות הלמידה
10% למטלה המוצגת בכיתה במפגשי הליווי	10% למטלה להגשה לרכזת		
30%		60	4.2 מבחן ידע פנימי

המוסד להכשרה ישלח למנהל הסייעוד את האישור הפרטני על סיום תכנית הלימודים העיונית והקלינית עד חודש ימים מהגשת כל מטלות תכנית הלימודים על ידי הלומד.

ספרות מחייבת

א. אבירם, א. (2006). **הדרכה- טיפוח מיומנויות וכישורים לשיפור ביצועים**. הוצאת ידיעות

אחרונות, עמודים 9-53; 55-92; 93-129; 131-152; 153-208; 227-257

ב. אורט, מ., זילברמן, מ. (2011). **מיומנויות הנחיה לקבוצות, מדריך למנחה**. קביאליק: אח. פרק א –

בניית מפגשים – ארגון וניהול מפגשים קבוצתיים, ע"מ 11-180.

ג. אכמון, י., שפיר, ג. ווייל, ג. (2012). **מקצועיות אתית בפסיכותרפיה**, ירושלים, מאגנס. פרק 2 -

מודל שבעת הצעדים בפתרון דילמה אתית.

ד. מילר, ו.ר., רולניק, ס. (2009). **הגישה המוטיבציונית, הגברת מוטיבציה לשינוי**. כפר ביאליק:

הוצאת "אח" בע"מ.

ה. פוקס א. (2002). **על מדריכים מודרכים והדרכה**. צ'ריקובר מוציאים לאור.

פרק ד', גישות להדרכה- עמודים 73 - 90.

ו. רובינסון, ק. (2013). **לצאת מהקווים- סודות החשיבה היצירתית**. הוצאת כתר, עמ-177-149.

ז. רוזנברג, מ. (2009). **תקשורת לא אלימה - תקשורת מקרבת - שפה לחיים**. ר"ג: הוצאת פוקס, עמ-

21-50.

ח. שדמי, א., בן-שושן, א., דרך-זהבי, ע., זק"ש, ד. ורועה, ד. (2015). **פרקטיקה מבוססת ראיות במדעי**

הבריאות והרווחה- תיאוריה ומעשה. הוצאת פרדס, חיפה. עמודים 17-41 .

חוקים/ חוזרים /דוחות ואחרים:

• לשכת האתיקה - הסתדרות האחיות והאחים בישראל (2018). הקוד האתי לאחיות ולאחים בישראל (עדכון נוסח 1994).

• חוק למניעת הטרדה מינית תשנ"ח - 1998

• דו"ח ועדת השר למיגור האלימות כלפי צוותים רפואיים ומנהליים במערכת הבריאות בראשות פרופ' שלמה מור- יוסף, דצמבר 2017

• חוזר מנהל הסיעוד מס' 148/2018 –מדריך קליני מורשה

מנהל הסיעוד
Nursing Division

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

ספרות מומלצת

GOLDMAN, I; COJOCARU, S. (2018). Upgrading Learning in Nursing Preceptorship Using a Reflection Tool. *The European Proceedings of Social & Behavioral Sciences EpSBS*. XLI, 1-11.

Harmon, K.C., Clark, J. A., Dyck, J. M., & Moran, V. (2016). *Nurse Educator's Guide to Best Teaching Practice: A Case-Based Approach*. Springer.

חשיבה קלינית:

Von Colln-Appling, C., & Giuliano, D. (2017). A concept analysis of critical thinking: a guide for nurse educators. *Nurse education today*, 49, 106-109.

Carter, A. G., Creedy, D. K., & Sidebotham, M. (2016). Efficacy of teaching methods used to develop critical thinking in nursing and midwifery undergraduate students: a systematic review of the literature. *Nurse education today*, 40, 209-218.

מקיי, מ., דיוויס, מ. ופנינג, פ. (2003). *מחשבות ורגשות – הבסיס לצמיחה אישית*. הוצאת פוקוס.

דיווידסון, ג'. (2001). *התנהגות אסרטיבית – מדריך ללימוד עצמי*. הוצאת דאנאקוד.

נספחים

נספח מספר 1

נספח לטופס הרשמה לקורס הדרכה קלינית

חלק א' – למילוי ע"י המועמד/ת

שם _____ ת"ז _____ תאריך לידה _____

שנת סיום בי"ס לסייעוד _____ שם ביה"ס לסייעוד _____

סוג התכנית: אקדמית \ דיפלומה \ הסבת אקדמאים תואר _____ בוגר השתלמות מוכרת בסייעוד כן/לא

אם כן, תחום ההשתלמות _____ שנת סיום ההשתלמות _____

ניסיון מקצועי בסייעוד (מספר שנים) _____ תחומים בהם עבד _____

ניסיון בהדרכה _____

השתתפות בקידום תהליכים מחלקתיים וחוצי ארגון (מחקרים, פרויקטים) _____

קידום ידע מקצועי (השתתפות בכנסים, השתלמויות, לימודים) _____

שאיפות ותכניות לעתיד _____

חלק ב' – למילוי ע"י אחות אחראית המחלקה:

מוסד _____ מחלקה/מרפאה _____

שם המועמד _____ ת"ז _____

תאריך תחילת העבודה במוסד _____ תחילת העבודה במחלקה _____

מאפייני המועמד

מידה בה התכונה מאפיינת את המועמד				מאפיינים
4 – במידה רבה מאוד	3 – במידה משמעותית	2 – במידה בינונית	1 – במידה מועטה	
				מוטיבציה
				נכונות להשקיע ולהתגייס לטובת העשייה במחלקה
				יכולות וורבאליות
				ידע קליני
				יכולת למידה
				יחסים בין אישיים עם העמיתים
				תקשורת עם המטופלים ומשפחותיהם
				סבלנות וסובלנות
				רגישות ואמפתיה

הערות

שם וחותימת האחיות האחראית מחלקה _____ תאריך _____

חלק ג' – המלצת אחראי/ת ההדרכה בארגון:

חלק ד' - אישור מנהלת הסייעוד:

שם וחותימת מנהלת הסייעוד _____ תאריך _____

נספח 2 : מטלה לימודית להתנסות הקלינית בהדרכה – בניית תכנית הדרכה:

1. תאר את השדה הקליני בו אתה מבצע את ההדרכה, על פי הפרמטרים הבאים:

- תיאור הקבוצה אותה אתה מדריך: מספר מודרכים, שלב לימודי, מאפיינים קבוצתיים, משך ההתנסות, משך ההדרכה.
 - מטרות ויעדי ההדרכה: הגורם מזמין ההדרכה, תכנית הלימודים, סילבוס (לצורך), פירוט מטרות ויעדים.
 - מאפייני השדה הקליני: שם המחלקה, אפיון אוכלוסיית המטופלים (מספרים, מצבים קליניים מייצגים, סוגי טיפול), תיאור הצוות הרב-מקצועי.
 - תיאור תפקיד הסיעוד בשדה הקליני: חזון מחלקתי, חזון מנהל / ת הסיעוד, סמכויות, תיאור תפקידים, מדרג תוך-מקצועי.
 - המחלקה כשדה קליני: מיפוי מצבים שכיחים וייחודיים להדרכה, מיפוי משאבים להדרכה, גורמים מקדמי הדרכה, גורמים מעכבי הדרכה.
2. בנה תכנית הדרכה: תכנן 3 ימי הדרכה מלאים (בנוסף ליום פתיחה ויום סיום), הכוללים פעילויות למידה, יישום ואינטגרציה של ידע ומיומנויות – בהתאם לשלב הלימודי ולמטרות ההתנסות. תאר כיצד נלקחים בחשבון משאבי הדרכה זמינים, סביבת ההדרכה, מספר המודרכים, סגנונות למידה שונים וכו'.

הצג את עיקרי התכנית על פי הפרמטרים המופיעים בטבלה הבאה:

הערות	פירוט פעילויות בפועל	נושא/ים לדיון מסכם היום	שיטות הדרכה/ מתודות + הסבר	מטרות למידה/ תוצאות מצופות	תתי נושאים	נושא/ תחום תוצאה	יום בהתנסות פירוט שעות
	תיאור היישום בפועל. התייחסות לפער בין התכנון למציאות	סביב נושא סביב מטופל סביב תהליך אינטראקציות אוורור רגשי שיקוף, משוב תהליך קבוצתי	Case Study חקירת Guide Lines תרשיש וסימולציה PBL תחקיר אירוע מטופל בודד/ קבוצת מטופלים יחידת סמך חולה מורכב אחריות על מספר מטופלים ועוד	הסטודנטים: ילמדו, יתרגלו, ידריכו, יבצעו, יאמדו, יעריכו וכו'	טיפול תרופתי הדרכת מטופל תזונה אומדני ם טיפול בפצע ועוד	לדוגמא: החולה הסוכרתי או 1-POD	יום מס' 2 8:00-10:00

3. התייחס/י לתהליך ההדרכה בהתנסות. סכם/י אותו מהיבטים כמו התהליך האישי, הקשר עם המנחה הקליני, השדה הקליני – חוזקותיו וחולשותיו. הערך/י את תרומת הלימודים בקורס וההתנסות הקלינית ליישום ההדרכה בעתיד: תובנות, כלים, "אני מאמין" מקצועי, ועוד.

מכוון לבדיקת המטלה:

לא קיים	קיים חלקית	קיים	
			<p>שדה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • מבנה ארגוני • תיאור הצוות • מצבים קליניים • הזדמנויות ללמידה • מאפיינים ייחודיים
			<p>מודרכים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • השלב הלימודי • תיאום ציפיות • יכולות שזוהו • קשיים • שונות בין הסטודנטים
			<p>כלים:</p> <ul style="list-style-type: none"> • התאמת תכנית ההדרכה למטרות ולסילבוס • שימוש במגוון כלים ומתודות הדרכה • התאמת תכני ההדרכה לשלב הלימודי וליכולות • שימוש במשאבים אנושיים • שימוש במשאבים טכניים
			<p>מיומנויות שיח:</p> <ul style="list-style-type: none"> • שימוש במיומנויות תקשורת לקידום שיח רגשי • הארת סוגיות אתיות • ליבון קשיים ואי הבנות • דיונים קליניים בנושאים רלוונטיים • סיכום יומי

נספח 3: מטלה להתנסות הקלינית בהדרכה- הנחיות לכתובת ניתוח רפלקטיבי של אירוע הדרכת:

בחר מקרה בו התרחש אירוע הדרכת (אירוע של הצלחה/ קונפליקט/ טעות או כמעט טעות/ חוסר הבנה/ דילמה אתית/ קצר בתקשורת) עם אחד הסטודנטים.

1. תאר את האירוע בפירוט: מה היה? מה חשבת? איך הרגשת? איך פעלת?
2. הגדר את מהות האירוע, והסבר מדוע הוא נתפס ככזה.
3. נתח את התנהלותך כמדריך – באיזו שפה תקשורתית דיברת, באילו מיומנויות עשית שימוש (תשאל, תמיכה, שיקוף, מישוב, הקשבה), נסה לשחזר מה הרגשת, מה הייתה שפת הגוף שלך. במבט לאחור, מה היו החזקות והחולשות בהתנהלותך. **פרט והבא דוגמאות.**
4. נתח את התנהלות המודרך – באיזו שפה תקשורתית דיבר, מה בלט לעיין בשפה המילולית והבלתי-מילולית שלו (איזה רגש, והאם היה אסרטיבי, אגרסיבי או פאסיבי – הסבר). מה היו החזקות והחולשות בהתנהלותו, על פי תפיסתך. **פרט והבא דוגמאות.**
5. תכנן פעילות להמשך – מה יש לשמר מתוך האירוע, ומה יש לתקן. מה ניתן היה לעשות אחרת. מה אתה לוקח ל"ארגז הכלים המקצועי", כמדריך קליני.

מכוון לבדיקת המטלה:

לא קיים	קיים חלקית	קיים	
			שחזור תיאורי ומפורט של האירוע, כולל מחשבות, רגשות ותפקוד
			זיהוי והתייחסות לתמות מקצועיות ובינאישיות, דילמות וקונפליקטים
			שימוש במיומנויות: תשאל, הכלה, שיקוף, תמיכה, הקשבה, מישוב, תחקור
			תובנות: למידה על עצמי, לקיחת אחריות, זיהוי חזקות וחולשות, הסקת מסקנות

נספח 4: מטלה להתנסות קלינית בהדרכה – בניית תרחיש לימודי וסימולציה

מטרה: הלומד יבטא אינטגרציה של ידע ומיומנויות שנרכשו ויישם אותם בתחומים: חשיבה קלינית וקבלת החלטות, ביצוע אנמנזה, תהליכי אבחון, מיומנויות טיפול, הדרכת מטופלים, מיומנויות תקשורת.

- מתודה:**
1. הדמיית תרחיש המייצג מצב שעשוי להתרחש בשדה הקליני באמצעות סימולציה.
 2. שאילת שאלות ברורות וקצרות אודות התרחיש.
 3. הלומד מתבקש לענות על השאלות ולהראות כיצד הוא מתמודד עם המצב המוצג בסימולציה, זאת תוך ביצוע המיומנויות הנדרשות וטיפול במקרה המוצג בתרחיש בדיוק כפי שהיה נוהג במציאות, בשדה הקליני.

אמצעים לביצוע הסימולציה:

- בובה פשוטה/בובה מתוחכמת (סימולטור) (באמצעות הבובות ניתן לבדוק מיומנויות "כפיים" כמו ביצוע עיסוי, החדרת ברנולה וכד')
- מטופל אמיתי - מטופל שחקן

- ההנחיות להלן מתייחסות לבניית תרחיש באמצעות שחקן.

קריטריונים לבחירת נושא התרחיש:

התרחיש יתאר מצב שהוא -

שכיח – מקרה המייצג מקרים נפוצים וטיפוסיים

מרכזי – מקרה המאפיין את לב העשייה בתחום המסוים

מתאים לגוף הידע – מקרה המאפשר תרגול ידע שנלמד או מופיע בתוכנית ההתנסות

הנחיות לבניית התרחיש:

1. הגדירו מטרת הסימולציה - אלו תפוקות הייתם רוצים שהלומד ישיג באמצעות ההתנסות בפתרון התרחיש בסימולציה המסוימת, אלו מיומנויות לדעתכם חשוב שהוא ירכוש באמצעות התרגול בסימולציה, למשל:
 - ביצוע אנמנזה ואיסוף מידע רלוונטי
 - זיהוי בעיות רפואיות וסיעודיות וקביעת סדר עדיפויות בטיפול
 - קבלת החלטה לגבי מתן הטיפול - ביצוע הטיפול - מעקב
 - הדרכת מטופל או בן משפחה וכד'ניתן לבחור סימולציה עם מטרה אחת או יותר.
2. כתבו את תיאור המקרה - בחרו מהשדה הקליני אירוע התואם את המטרות שהצבתם ובנו תרחיש שיציג את תיאור המקרה.
3. הציגו את נתוני הפתיחה - הלומד יקבל נתוני פתיחה שיכללו:
 - א. סיפור המסגרת הנוגע למטופל המסוים - בד"כ נתוני רקע המתייחסים לזהותו של המטופל, מצבו הגופני (מחלות רקע, תרופות בהן מטופל), אם רלוונטי נתונים דמוגרפיים.
 - ב. נתונים הקשורים לסיבת הפנייה לטיפול / תלונות המטופל.
 - ג. מה הן משימות הלומד בתרחיש לדוגמא: - בירור מצב המטופל - ביצוע אומדנים רלוונטיים – אבחנה מبدלת - החלטה על מתן טיפול - הדרכת המטופל
4. הכינו כרטיסיות מידע – הכרטיסיות יכללו את כל המידע הנוסף הנדרש ללומד על מנת שיוכל לתפקד באופן אופטימאלי בתרגול, הכרטיסיות יינתנו ללומד בנקודות זמן שונות במהלך התרחיש, לדוגמא: תוצאות בדיקות מעבדה, מצב פסיכוסוציאלי של המשפחה, טיפול, וכן פרטים בנוגע לשינוי במצבו של המטופל (שיפור, הידרדרות)

מהלך הסימולציה:

5. תכננו את הסימולציה כך שיהיה "שחקן" בתפקיד המטופל, הלומד המתרגל המשמש כאח/ות המטפלת, ומדריך המנחה את הלומד בסימולציה.
6. הכינו תגובות ה"שחקן" לשאלות שישאל ע"י הלומד, הרחיבו את הסיפור המוצג ללומד המתרגל, כדי לספק ל"שחקן" חומר רקע למקרה ולהכין אותו לשאלות שעשוי להישאל.
7. הכינו את השחקן לקראת שאלות שישאל והתשובות שישב.
8. הכינו שאלות/ אמירות שעל השחקן להציג ללומד, כאן יופיעו אמירות, שאלות או אתגרים שיציב השחקן ללומד על מנת לקדם תרחיש/ לגרום ללומד להציג ידע. ניתן ליצור "הפתעות" כאשר רוצים להעלות את רמת המורכבות של התרחיש.

9. התייחסו לדמות השחקן, אפיון הדמות מבחינת מראה חיצוני שימוש באביזרים תכשיטים, טיפוח, לבוש, ריחות, התנהגות-שפת גוף, שפה, אופן הדיבור, מעמד סוציו-אקונומי

תהליך הערכה והמשוב ללומד המתרגל:

10. הכינו כלי להערכת הביצוע של הלומד שיכלול **רשימת שאלות מרכזיות נדרשות**, באמצעותן ניתן להעריך האם הלומד ענה על משימות הסימולציה, כמו: האם נאספו הנתונים הנדרשים? מה איכות האומדן שנערך? האם ניתן הטיפול המתאים? האם הוצעו אלטרנטיבות לטיפול? האם הועבר כל תכני ההדרכה הרלוונטיים? האם נעשה שימוש במיומנויות תקשורת רלוונטיות? האם הייתה התייחסות לאווירה ל-setting?
11. הכינו פתרון נכון ומלא של "שאלות" / משימות התרחיש על בסיס ספרות הפתרון ערוך כרשימת בידוק/
Check list ומתייחס לכל תפוקות הסימולציה

מדד הערכה (משימות התרחיש)	פירוט המדד (רשימת הבידוק)	קריטריון להערכה באיזו מידה נערכה ההתערבות המצופה	הערכה: סולם הערכה				
			0	1	2	3	4
1. 2. 3.	רשימת ההתערבויות המצופות מהלומד:						

12. הכינו דף הנחיות למדריך המנחה את הלומד – אלו שאלות הוא אמור לשאול את הלומד, איך הוא אמור להנחות אותו להשגת מטרות הסימולציה.

מכוון לבדיקת המטלה:

קיים	קיים חלקית	לא קיים

נספח 5: מטלה להתנסות הקלינית בהדרכה- בניית (PBL (Problem Based Learning והנחייתו

1. בחר נושא לתרחיש מתוך מצבים קליניים מייצגים במחלקה
2. קביעת תפוקות ללומדים (ברמת ידע \ ברמת ביצוע \ ברמת קבלת החלטות)
3. איסוף חומר תיאורטי עדכני ממקורות ספרות רלוונטיים
4. בניית סיפור מקרה מתגלגל (לפחות 5 שלבים, כולל נתוני פתיחה) בהתאם לשלב הלימודי של הקבוצה המודרכת
5. קביעת שאלות \ משימות ללומדים הרלוונטיות לכל אחד משלבי התרחיש
6. הכנת פתרון נכון ומלא של כל השאלות ותיקופו בספרות המקצועית הרלוונטית בהתאם לשלב הלימודים של הקבוצה המודרכת (יש לציין מקור ספרות ליד כל תשובה)

מכוון לבדיקת המטלה:

לא קיים	קיים חלקית	קיים	
			השאלות מכוונות לפיתוח החשיבה על המקרה
			תהליך ניתוח האירועים היה מעמיק
			הספרות המקצועית עדכנית ומביאה את הידע הרלוונטי בהקשר הקליני
			השלבים השונים של ניתוח המקרה מתאימים לשלבי הלמידה של הלומדים
			הפתרון המוצא מלא מתאים ורלוונטי למקרה
			ניתן להכליל מניתוח המקרה לאוכלוסיית מטופלים

נספח 6: מטלה להתנסות הקלינית בהדרכה- התנהגויות בלתי הולמות

1. בחרי/י סיטואציה בה היית שותף/ה או שצפית בה, ואת/ה תופס/ת אותה כ: "חציית קו אדום"
 - מעשה בריונות של איש צוות בסיעוד (שלא היית רוצה שתקרה לך או לסובבים אותך [צוות, חולים, משפחות])
 - הטרדה מילולית או פיזית
 - הטרדה מינית
 - אפליה
 - התנהלות גזענית
2. תארי/י ונתח/י את הסיטואציה:
 - א. פירוט של העובדות שמתארות את ההתרחשות: מי הפוגע ומי הנפגע? איזה סוג של כוח/אלימות/פוגענות הופעל?
 - ב. מה היו התחושות והמחשבות שעלו אצלך בזמן האירוע?
 - ג. באיזה אופן התנהגת?
 - ד. באיזה אופן התנהגו/הגיבו שאר המשתתפים?
 - ה. איך התמודדו/תפקדו שאר המשתתפים בסיטואציה?
 - ו. איזה סוג שיח התנהל בסיטואציה?
 - ז. מה היו המניעים של האנשים בסיטואציה?
3. באיזה אופן יכולת להביא לביטוי את המקום האסרטיבי שלך?
4. מה לדעתך היו הבעיות המרכזיות מבחינת הערכים, הנורמות המקצועיות והנהלים שלא נשמרו או לא כובדו?
5. איך צריך לטפל מבחינת הארגון במצב שנוצר?
6. מצא מאמר על הנושא והבא את ההמלצות שלו לנושא
7. במידה והיית יכול/ה "להחזיר את הגלגל אחורה" באיזה אופן ניתן היה לגרום למצב להיות אחרת או לתקן את המצב?
8. מה ההמלצות שלך למניעת מצב מסוג זה לעתיד?

מכוון לבדיקת המטלה:

קיים	קיים חלקית	לא קיים
		תיאורי האירועים היה אובייקטיבי ומורכב בעיקר מפרטים ועובדות
		תהליך ניתוח האירועים וההתנהגויות היה מעמיק
		ההרחבה של הניתוח וקישורו לספרות קידם את הלמידה מהאירועים
		תובנות: למידה על עצמי ברמות שונות ובהקשרים שונים

נספח 7: מטלה להתנסות הקלינית בהדרכה- יצירתיות וחדשנות

מטרת הפעילות – יצירת תוצר יצירתי להפעלת הסטודנטים

מטרות משחק הלמידה: חזרה על חומר שנלמד בהתנסות, ויישומו בהקשרים חדשים תוך יצירת אווירה נעימה ללמידה.

1. בחר/י אביזר מתאים להכנת המשחק (חדר בריחה, תמונות, תשבץ, סרט, פאזל, קריקטורות, מוסיקה, סיפורים, מקרים, מנדלות ועוד)
2. קבע/י את הנושא הקליני סביבו ייסוב המשחק
3. קבע/י את מטרות המשחק. בחר את אחת מהמטרות הבאות:
 - שינון וחזרה על ידע ספציפי
 - הבהרה של נושאים פחות ידועים או מובנים
 - ניתוח סוגיה מורכבת
 - חקירה משותפת של נושא קליני/דילמה אתית
 - בחינת טעויות או אי הבנות כדי לפתח יכולת של למידה מטעויות
 - שיתוף בידע וניסיון אישי
 - עיסוק ברגשות ועיבוד חוויות
 - פיתוח תקשורת בין חברי הקבוצה ואימון בכישורים חברתיים

4. הכן/י את המשחק תוך שאתה משתמש באביזרים שבחרת בהתאמה לתכנים הקליניים ולמטרות שקבעת

5. הסבר/י את הקשר בין מטרות המשחק לתהליכי הלמידה שאת/ה מתכנן/ת

6. הפעל/י את המשחק בקבוצת הסטודנטים ובמידת האפשר שתף אנשי צוות או מטופלים.

7. בקש/י משוב מהמשתתפים והשווה את המטרות שלך להתרשמויות המשתתפים

8. בצע/י רפלקציה (בכתב או בעל פה) עם חברי הקבוצה על הפעילות המשחקית שהפעלת

מכוון לבדיקת המטלה:

קיים	קיים חלקית	לא קיים	
			התוצר מקדם למידה אפקטיבית
			התוצר קשור לתכנים הייחודיים של התחום הקליני
			התוצר מעלה מוטיבציה ללמידה
			התוצר ידידותי ללומד ולמדריך